

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy hóra	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és o ünnep után való napon is. o

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

HIRDETÉSI DIJAK:

Nyílttér sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Kéziratokat o nem ad vissza a szerkesztőség. o

TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség: 503. Kiadóhivatal: 379.

Szavazók! Ne feledjétek, hogy ma d. u. 3 órakor a Városi Vigadó nagytermében a szövethozott ellenzék képviselő-jelölő gyűlést tart. Jelenjetelek meg mindnyájan!!

Nemzetiségek.

Tiszának hadjárata az alkotmányt védő ellenzék ellen — a mint előre lehetett látni — mozgásba hozta a nemzetiségeket is és ma már bizonyos, hogy az összes magyarelles nemzetiségek — noha a házfelosztás készületlenül és szervezetlenül találta őket — bele mennek saját programu jelöltekkel a választási küzdelembe.

A kiegyezés után az első két évtizedben mindig voltak kisebb-nagyobb nemzetiségi csoportok a magyar képviselőházban, a 80-as évek vége felé azonban — a kormány erőszakoskodásait és a választási törvénynek rájuk nézve kedvezőtlen voltát hozva fel ürügyül — a passzivitás terére léptek. Ez elhatározásuknak tulajdonképeni oka — a mint újabban az oláh aktivisták be is ismerik — az volt, hogy leplezni kívánták ezzel a nemzetiségek nagyfokú gyöngeségét és ennél fogva a nemzetiségi törekvések jogosulatlanságát. Ugyanis a legnagyobb erőfeszítéssel és a szászokat is beleszámítva, a nemzetiségi képviselők száma még egy tizedét sem bírta elérni az összes képviselők számának. Pedig a választókerületeknek olyanképpen való szétosztása, hogy a nemzetiségi vidékek előnyben részesítettek, holott a magyar területek nagy mértékben megrövidülést szenvedtek, valósággal a nemzetiségek kezére látszott játszani a parlamenti többséget. Így pl., míg a leggazdagabb, legműveltebb és legmagyarabb Dunántul és Duna-Tisza köze 6'3 millió lakosa csak 135 képviselőt küldött a parlamentbe, addig a minden tekintetben elmaradott Felvidék és Erdély 6'2 millió lakosára 180, az oláh nyelvterületen lakó 4 millió emberre pedig több, mint 100 képviselő esett. Csakhogy egyrészt az értelmi és vagyoni cenzusra alapított választói jogosultság mellett a nemzetiségek alacsony

gazdasági és értelmi színvonala, másrészt a nemzetiségek csekély ellenállási képessége, politikai iskolázatlansága, a faji öntudat hiánya teljesen lehetetlenné tették, hogy a nemzetiségi törekvések apostolai a kerületek illetén való szétosztását a maguk javára kiaknázzák; ezeket a kerületeket a kormány foglalta le a maga leltármamelukjai számára. Így állandósult ugyanazon pártnak uralma és az ellenzéknek pusztán negatív szerepe.

E kettő között a bejutott csekély számu nemzetiségi képviselő — nem is rendelkezvén sem kellő erkölcsi. sem kellő szellemi képességekkel — mire sem mehetett, tétlenségre, majd a parlamenti küzdőtér odahagyására volt kényszerítve. Az egyházpolitikai alkotások nyomán keletkezett néppárt kiragadva a tótság egy részét a kormány párt hatalmi köréből, tulajdonképen előkészítette a tót nemzetiségi jelöltek fellépését. Majd 1902-ben az újabb és tettekre vágyó, érvényesülni kívánó oláh generáció kibontotta az aktivitás zászlóját, amelylyel szemben az öregek részben semleges, részben ellenséges indulattal viseltettek és így az ifjak vállalkozását inkább saját szakállukra történő próbálkozásnak, mintsem az oláh nemzetiségi törekvéseknek a hivatalos vezetők által tervbe vett irányváltozásának lehetett tekinteni.

Azonban a kormány és az ellenzék közt kitört élet-halálharc, a pártok számarányában beállott nagy változás — úgy látszik — ellenállhatatlanul az aktivitás terére vonzza az összes nemzetiségeket és első sorban az oláh törekvések minden korifiusát. Ugyanis a viszonyok úgy alakultak, hogy a kormánynak csak a 23 száz és oláh képviselővel volt meg a többsége és nagy a valószínűsége annak, hogy az új választás után sem változik lényegesen a pártok számaránya. Most már

10—20 főből álló nemzetiségi csoportnak is igen jelentékeny sulya volna és tekintettel arra, hogy a nemzetiségi képviselők csakis kormánypárti kerületeket hódíthatnak el, a többség összehozásánál a kormány kénytelen lesz esetleg támogatásukra reflektálni, a minek fejében nemzetiségi engedmények volnának kicsikarhatók. Innen van az, hogy a nemzetiségeknek és különösen az oláh tulzóknak egyszerre nagyon megjött a kedvük az aktivitás terére lépni, ha lehet nemzetiségi, ha lehet kormánypárti programmal! A külföldi román sajtó és egyes rumán politikusok egyenesen felhívják a nemzetiségeket, hogy a „Bécs és a magyarság között kitört harcban“ siessenek a Tisza táborába, mert így céljaikat könnyen elérhetik; a hazai passzivista oláh sajtó pedig ismételtlen kifejezést adott annak a nézetnek, hogy az adott viszonyok között az oláh aktivisták előbb-utóbb a kormánypárt táborába fognak terelődni. Sapientsat est.

— Az igazságszolgáltatás torzképe. Szegegy Münchenhausen! Hiába hazudott akkorákat, hogy hazugságai világhírűek lettek s a Münchenhausen név fogalomná vált. Most aiposan lefőzték ezt az embert Magyarországon. — Münchenhausen egyik hazugsága az, hogy valamely kengyelfutó olyan sebesen szaladt, hogy utolérte a holnapot. — Hazugságnak látszik. De vajjon miér volna ez hazugság? Lehetetlen talán? Nagy gondolati képtelenség? — Nem hazudott volna Münchenhausen akkorát, ha ősmerte volna a magyar igazságszolgáltatás lassúságát. Mert ime: a magyar igazságszolgáltatás ellenében Münchenhausen gyorslábú kengyelfutójával, oly cammogva jár, hogy visszafelé haladván utól akarja érni a tegnapelőtti napot. Vigjátékba való volna a dolog. Csak az a baj, hogy egy kicsit szomorú. Az elmúlt országgyűlésen a dédesi kerület gróf Serényi Bélát választotta meg követnek. — Ellenfele Hebrony József petícióval támadta meg a mandátumot. A per folyt, folydogált szép lassacskán. Gróf Serényi Béla érezte, hogy rosszul áll a szénája. Mandátumát elvették volna s

a költségekben is elmarasztalták volna. Így hát lemondott a mandátumáról rövid idővel az ítélet előtt. Sok boldond törvény van Magyarországon s ezek közt egyik legboldondabb törvény az, hogy ilyen esetben nem az tartozik a költségeket viselni, aki lemond a mandátumról, hanem az, a ki petícionált. Új választást rendeltek el. A kerületben ugyanazok léptek föl, mint az előző választáson. Serényi Béla győzött ismét öt szótöbbséggel. Ellenfele megint petícióval támadta meg a mandátumot. A vizsgálatot elrendelték. S időközben gróf Serényi államtitkár lett. A per megint folyt, folydogált. A vizsgálat cammogva járt. De lassu csigalépéseivel arányban növekedtek a költségek. Tudvalévő dolog, hogy minél hosszabb egy pör, annál drágább. A költségek elfogytak. A Kuria ekkor felszólította a feleket, hogy tegyenek le új költségeket. Ez meg is történt. Most tessék elképzelni: Hebrony József az első petíció költségeit lefizette, mert ellenfele (félvén, hogy elítélik) lemondott a mandátumáról. Azután lefizette még egyszer, mert Serényi új mandátumát ismét megtámadta. És lefizette harmadszor, mert a költségek elfogytak. Összesen tehát háromszor fizetett költségeket. Ne mondja senki, hogy Magyarországon ingyen vagy olcsón osztogatják az igazságot, ha valaki az igazat keresi. Derék állapot biz ez! de legalább a pör véget ért volna! de ime: már nincs is országgyűlés. Minden mandátum lejárt. Megint általános választásokra készülnek. A Kuria pedig még mindig nem tudja, kinek dukált volna a dédesi kerületben a mandátum. Teljesen tárgyalanná vált már a per. Sőt a dédesi kerületben most ismét ugyanazok a jelöltek állnak egymással szemben, versenyezvén a mandátumért. A Kuria pedig még mindig töpreng, hogy kinek van, vagy kinek lehetett igaza. Most, éppen lapunk tegnapi számában olvasható, a Kuria kitzte e hó 16-ikára a per folytatolagos tárgyalását. Vajjon mit fog eldönteni a Kuria? Hogy jogos, vagy jogtalan a dédesi mandátum? Kimondja határozatilag, hogy igenis Serényit illeti a képviselőség, noha már természetesen nem képviselő. A valószínűség az, hogy költségek dolgában fog határozni s elítéli az egyik vagy másik felet a költségek viselésére. Ez nem évülhet el, mint a mandátum. Vagy pedig kimondja határozatilag, hogy érvénytelen a mandátum, noha most már Kuriára nincs szükség, ami szintén növeli a komikumot. De kimondhatja azt is, hogy érvényes a mandátum

tessék Serényinek tovább is a képviselőházba járni. Megeshetik, hogy Hebrony Józsefet most már elítélték a költségek viselésében és így negyedszer kell majd annak az árat lefizetnie, hogy kereste az igazságot. Vajjon nem vigjátékba való dolgok ezek? — Vannak komikus dolgok, amelyek olyan nevetségesek, hogy már nem is lehet nevetni rajtuk. Ez azok közé tartozik. Sőt annyira komikus a dédesi vigjáték, hogy inkább szégyenkezni lehet rajta. A magyar igazságszolgáltatás gyorsaságában legalább hinni nem lehet. Szomorkodni jobban lehet rajta, mint nevetni. Mert nem annyira igazságszolgáltatás ez, mint torzképe az igazságszolgáltatásnak.

A küzdelem Erdélyben.

Mozgalmak az országban.

— Saját tudósítónktól. —

A választási harc erdélyi mozgalmairól az alábbiakban számolunk be:

A csikmegyei jelöltek.

Csikszeredai levelezőnk írja:

Reméljük, hogy ellenzéki képviselőt fog küldeni mind a négy csiki kerület.

A kormány egy hatalmas fegyverrel fog küzdeni: a pénzzel. A székegyen lép fel, a ki legutóbb olyan nagy többséggel választatott meg. Őt jelölte a központi ellenzék vezető bizottsága is. Vele szemben Antalffy Gábor törvényszéki bíró fog küzdeni kormánypárti programmal.

A központi kerületben az ellenzék részéről továbbra is Dr. Györgypál Domokos lép fel, a ki legutóbb olyan nagy többséggel választatott meg. Őt jelölte a központi ellenzék vezető bizottsága is. Vele szemben Antalffy Gábor törvényszéki bíró fog küzdeni kormánypárti programmal.

A felcsiki kerületet illetőleg közöljük, hogy dr. Fejér Antal családi és egészségügyi szempontból mandátumot nem vállal. Most már egész bizonyos, hogy ez a kerület ellenzéki képviselőt fog a képviselőházba küldeni. Jelöltek gyanánt pár nappal ezelőtt Török Ferenc Csomafalvának derék és népszerű plébánosát emlegették. Ujabbban azonban egy másik név is merült fel: Surányi József.

Surányi méltóan képviselné a karcfalvi kerületet. Egy elsőrangú napilapnak, a Pesti Naplónak főszerkesztője, kiváló politikus és jeles közgazdász, a ki a székegyen ügyeit már ezelőtt is, szóval és tollal erősen támogatta. Szívesen üdvözölnék Surányit, ha akár Karcfalván, akár egy másik kerületben fellépne. Szereti a népet, mert demokratikus érzelmű és megválasztása esetére bizonyára minden törekvésért kerülete érdekeinek előmozdítására szentelné. Egy hatalmas organum áll e célból rendelkezésére: a Pesti Napló. — Az alcsiki kerü-

letben dr. Györfly Gyula tudomásunk szerint nem lép fel. Ellenzéki jelöltek: dr. Bartha Ignác csikszeredai ügyvéd, akinek a kerületben ugyszólván minden választó polgár ismerőse. Elterjedt a rokonsága is Alcsikon, amellet nagy népszerűségnek is örvend. Kivüle jelöltek gyanánt szerepelnek Nagy Jenő csikszentmártoni ügyvéd Kossuthpárti programmal, a ki Barthának erős ellenfele volna, valamint Surányi József is arra az esetre, ha Karcfalván nem lép fel. A kormánypártnak Alcsikon sincs még jelöltje. — A gyergyószentmiklósi kerületben ismét Sümegi Vilmos lép fel ellenzéki programmal. Megválasztatása majdnem bizonyos. Vele szemben Éthies Zsigmond lesz a kormánypárt jelöltje.

Kavarodás Brassóban.

Brassóból írják: Képviselőválasztáskor tán még soha sem volt akkora zavar Brassóban, mint ez alkalommal. Minden tíz-husz szavazóra esik egy-egy önjelölt. Megállapítható azonban egy nagyon érdekes tény is, mely abban nyilvánul, hogy a jelöltek egyike sem fordul csupán *saját* nemzetiségéhez. A legtöbb pedig bizonyos összhangban hivatkozik arra, hogy milyen jó barátja ő annak a *másik* két népfajnak is, melynek ő — sajnos szülőtte nem lehet. Ott állunk tehát ma már Brassóban, hogy *három* tényező áll a vásár és egyik nemzetiség sem bizhatik föltétlenül a maga jelöltjében. Jól jellemzi eme felfogásunkat egy három nyelven kibocsátott plakát is, melyen egy ad hoc választóbizottság Niemand Vilmost (nem tudjuk biztosan szatcs-e vagy városi irnok?) képviselőnek kiáltja ki. A kiáltó szó az I. választókerülethez van intézve és így hangzik:

„Ki ismeri a kis- és nagy ember, a kis és nagyföldbirtokos, a kis- és nagykereskedő, a kis- és nagyiparos szenvedéseit? Ki áll ezekkel évtizedek óta naponta élénk közlekedésben? Ki áll a közönségnek, nemzetiségi különbség nélkül tanácsos és tettel rendelkezésre? Ki az, akit a magyar, német és román egyaránt szeret! Ki az, aki azok nyelvét egyformán jól bírja szóval és írásban? Ki az, aki a nagy horderejű adóreformnál az egész ország üdvére szakemberi tehetséggel, tapasztalattal közreműködhet? Kinek van bátorsága a jóért és igazságért mindig megküzdeni? Kinek van bátorsága igazságtalanság ellen a végtelenségig harcolni? Az a népünk embere, Niemand Vilmos az országgyűlés képviselő kandidátusa.“

E jelölt magyar (első helyen), német és román nyelven igéri elmondani legközelebb programbeszédét.

Niemand Vilmos után, ki értesülésünk szerint a szocialisták támogatását is kikérte s egyébként

kiáltványában is sok a szocialista iz, még hosszú sora mutatkozik a brassói jelölteknek. Maguk a brassói szocialisták is mozgolódnak és Bokányi Dezső budapesti párthívőket kívánják felléptetni. Persze csak jámbor óhajítás inkább az egész. Emlegetnek egy magyar *ellenzéki* jelöltet is. Az illető fiatalember közismert alakja a brassói magyarságnak. Hogy kik állanak a háta mögött, nem tudjuk; ellenben nagyon jól ismerjük azokat, a kik semmiesetre sem sorakozhatnak mögéje. A személyről csak annyit árulunk el, hogy pennaforogató volt az illető; most azonban nyugalomban van.

Nagy zavar van mindenfelé: nem csoda, ha feltűnnek a mandátumra halászók. A szászok ijedeznek, hogy *megbomlik* náluk a jól szervezett egység: a magyaroknak a szívök fáj, hogy nem választhatnak úgy, ahogy nyükre volna, a románok meg titkolóznak. A volt régi képviselők mindenáron maradni óhajtanának. Velök szemben komolyabb jelöltekül emlegetik magyar részről Vajna Gábor dr.-t, szász részről pedig Neugeboren Emil nagyszabeni lapszerkesztő.

A hosszú liszta azonban még velük sem merül ki. A háttérben mint gomolygó felhő váltanak alakot, határozottabb és határozatlanabb formát a titkos brassói képviselőjelöltek...

— **Borzasztó tépelődések** gyötrik mostanság néhány kerületben az ősi kormánypárti választókat. Hol vannak a boldog idők, mikor a kormánypárti jelöltet, ha megválasztották biztosan kormánypárti képviselő is maradt mindvégig, mikor tehát a jelöltbe helyezett bizalom okvetlen meghozta a kamatokat a képviselő által kerülete számára kipanamázott kedvezmények formájában. Ma másképp áll a világ. Tulajdonképpen két kormánypárt van, a Tiszáé a mai és az Audrassyé, az eljövendő. Mert akár valószínű, akár nem, benne van a köztudatban az a hit, hogy Tiszát, ha talán nem is közvetlenül, de előbb-utóbb okvetlenül Audrassy fogja követni. Fő tehát a szegény hivatalnoknak vagy más okvetlen kormánypárti választónak, akiért egy kormánypárti és egy disszidens eseng, a feje: melyiket szeresse, melyiket válassza? Meglehet, hogy Tisza még sokáig megmarad és akkor megbűnhődik az önállósodásért. Viszont lehetséges, hogy jön gróf Andrássy és ekkor különös értéke less az előlegezett lelkesedésnek. Különös kétségbeesés mered ez a probléma a budapesti Belváros régi, jól kipróbált mameluk-hada elé. Itt a két kormányelnök, a mai és a jövőbeli jelöltként állnak egymással szemben. Itt szavazni ma már valóban szeren-

csejárték. A helyzet annyira kétségbeesítő, hogy állítólag néhány belvárosi kormánypárti polgár egész komolyan elkezd *gondolkozni* is a felett, hogy melyik jelölt támogatása mozditja elő jobban az ország boldogulását. Igen, miután az egyéni érdek felé vezető ut megállapíthatatlanná vált, elhatározták, hogy megpróbálják a haza sorsát elősegíteni. E választók helyzeténél talán még csak a budapesti második kerület ős-kormánypárti bloc-ja van nagyobb bajban. Különösen a Ganz-gyár hivatalnok- és munkás-serege, melynek egyik igazgatója Darányi, a másik Nyíri mellé akar szavaztatni s e célból már becsületszóval le is köttették őket. Szegény emberek! Mivel most már úgy se tehetnk eleget összes fölebbvalóinknak, legjobban ha felléptetnek egy ellenzéki jelöltet s arra szavaznak.

Választások.

Álfüggetlenségek. — Ujabb jelölések.

— Saját tudósítónktól. —

Tudvalevő dolog, hogy nagyon ritkán kínálkozik a tisztelt választó publikumnak olyan kivételes alkalom, hogy az előtte hajbókoló jelöltet a saját egyénisége érdemeiért választsza meg. Legtöbbször idegenből pottyán elő az az izzadó homloku, rekedt hangú, Kossuth-kalapos uriember, a ki a politikai bizalom selyemkendőjét kéri s mivel négy száz és ötven Kossuth Ferenc és Apponyi Albertje meg sincsen az országban, hát nem olyan mély politikai karakter és európai államférfi talentum, mint az első és nem olyan varázslatos hatalmu bűvésze a szónak, mint a második. Szerényebb kvalitásokkal jön, de ezt nem is veszik rossz néven tőle. Mindig van valami ajánlólevele a szívekhez: azok az elvek, a melyekért, a torokgyuladásig kiszókolja magát. Azok adják a létének jogosultságát. és azok is nyitják meg előtte azt az ajtót, melyen belül ott kolompol a mandátum szelid báránycája. A csatában végre nemcsak csupa generális kell, de helye van ott a hadnagynak, a strázsamesternek, a gefreiter urnak, de leginkább a közlegénynek.

A közlegény azonban ne játszsziék ki olyan allűröket, — mintha generális volna, különben a stochházba való. Mikor arról van szó, hogy valaki csatasorba álljon, tiszta szívvel és kemény bátorsággal verkedni, akkor ne akarjon a saját csapataiban rendet tartani, zavarokat kelteni, mert jogosan spionnak nézik. A háborúnak a taktika és a fegyelmesség a legelső kelléke. A ki annak szegül ellen, hogyan

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Wesselényi Miklós-utca 13. szám alatt, a mai követelményeknek megfelelően berendezett

≡ vízvezetékszerelő üzletet ≡

nyitottam. Elvállalom: fürdőszobák, szagtalan klotzetek és közkutak szivattyú-felszerelését, melyeknek pontos javításáért felelősséget vállalok.

Szakmámat 20 éven keresztül Budapesten, mint önálló szerelő folytattam és Kolozsvárt 8 évig nagyobb vállalatoknál dolgoztam.

Mindennemű munkákat saját magam végzek, ugyszintén mindennemű légszesz- és villanycsengő-felszerelést és javítását pontosan és legutányosabb árban.

≡ Egy évi jókarban tartásért: ≡

1 clozett után . 6 korona	1 földalatti fölzáró fősap
1 kagyló után . 3 korona	után 8 korona
1 közkut után . 5 korona	1 fürdő után . 8 korona

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik

Szücs János,
vízvezetékszerelő vállalkozó.

hihetjük neki, hogy szent áhitattal van a zászló iránt s azt nem hagyja cserben, a mikor rossz szelek fújnak?

Az ellenzék mostani kampánya történelmi jelentőségű. Itt a mandátum nem hivásos biléta a nagyságos titulushoz, meg a többi földi jóhoz, hanem sorozóviadal a keserves és elszánt harchoz. — Minden egyes képviselő megválasztása közelebbi lépés a diadal felé. Akiben csepp ellenzéki vér van, a kinek a hazafiasság nem kortesjelszó, hanem tiszta érzés és áhitatos meggyőződés, az a maga apró érdekeit ilyenkor alárendeli a célnak.

Ha rá esik a választás, ám menjen emelt homlokkal a küzdelembe, de ha nem őt szemelték ki azok, akiknek módjában van erről disponálni, akkor raktározza el féktelen ambícióit és várjon a sorára. De ne provokáljon a maga szép szeméért testvérharcot, amelynek rendesen az ellenség veszi a hasznát.

Az ellenzék vezérőrbizottságához eddig négy olyan esetről érkezett jelentés, amik holmi önjelöltek — vagy talán: áljelöltek — léptek fel s rontják az ellenzék kilátásait. Tapolcán Darányi Ignác ellen állítólag függetlenségi programmal dr. Györfly Zoltán, Nyirbogyán Kállay Leopold ellen állítólag szintén negyvennyolcas programmal dr. Molnár József, Székelyhidon Szabó József Molnár Ákos ellen, Berettyó-Ujfaluban Balogh Tihamér Leszkay Gyula ellen lépett fel, mind — függetlenségi programmal. Valamennyi hangosabban veri a mellét, mint a hivatalos függetlenségi jelölt, s a választók tanácstalanul, révedező szemmel nézegetnek közülök — a kormánypart felé.

A vezérőrbizottság természetesen sietve és illő erélyvel eljár ellenük, nehogy rendet bontsanak s a saját szereplési viszketegül az ellenzéki eszmének okozzanak kárt. A ki csakugyan hazafi, az be fogja látni, hogy nincsen igaza és félreáll. A ki pedig tovább is ott tülekedik a saját vére ellen, az maga igazolja a vádat, a melyik máris feltámadt ellene, hogy idegen érdekek kéme gyanánt tolakodott a mi soraink közé. És az ilyen ellen statáriális eljárás való.

— jan. 11.

Egyre inkább kibontakozik azoknak a hadsoroknak a képe, melyek alig két hét múlva megvívják a nagy küzdelmet az alkotmányért. Most már szédületes arányokban suhog a választási előkészületek híre az országból. Nehány nap múlva mindenütt befejeződnek a jelölések s folyhatik egész erővel a meggyőzés munkája. — Az ellenzék vezérőrbizottsága ma délelőtt is folytatta a tanácskozást Kossuth Ferenc elnöke alatt, a melyen Polónyi Géza, Tóth János, báró Bánffy Dezső, gróf Zichy Aladár, Darányi Ignác, Vázsonyi Vilmos és gróf Zichy Jenő vettek részt. Ma

már beteresztette Holló Lajos azt a manifesztumot, melyet az ellenzék az ország tisztviselőihez intézett s helybenhagyólag tudomásul vették Benedek Jánosnak választási felhívását.

Ma a következő jelölések híre érkezett a vezérőrbizottsághoz:

A *tarcali* kerületben az ellenzék ismét Bernáth Bélát jelölte.

Pécsváradon ismét dr. Egry Béla a függetlenségi jelölt.

A *dunaszerdahelyi* kerület ellenzéke Bartal Ferencet lépteti fel.

A *szászrégeni* kerületben Urmánczy Nándor a függetlenségi jelölt.

Balassagyarmaton gróf Degenfeld Lajossal gróf Zichy Vladimir áll szemben.

Abonyban a függetlenségi párt Gulner Gyula volt államtitkárt jelölte.

Bodajkon Bakay Kálmán lesz a függetlenségi jelölt.

Zomborban Drakulics Pál ellen dr. Baloghy Frnő lép fel függetlenségi programmal.

Nagyszalontán Balogh Mihály függetlenségi jelöltnek nincs ellenjelöltje.

Kisszebenben Hodossy Imrével szemben Szokolczy János plébános lép fel ellenzéki programmal.

Ujvidékről jelentik: Ujvidék szab. kir. város központi választmánya a képviselőválasztás napját e hónap 26-ára tűzte ki. A választás két szavazatszedő-küldöttség előtt fog folyni. A választás vezetésére választási elnöknek és egyszersmind elnök-helyettesnek dr. Horváth Géza ügyvédet választották meg.

Nagybítsén Gajary Géza szabadelvűparti jelölt programbeszédet tartott. Haydin Imre volt országgyűlési képviselő, a *várnakiszucaujhelyi* kerület képviselője szintén mondott programbeszédet tót nyelven.

Békéscsabán három jelölt fog küzdeni a mandátumért. A szabadelvűpart jelöltje dr. Zsilinszky Mihály volt képviselő, a függetlenségi párt jelöltje dr. Barabás Béla s a szocialisták jelöltje Achim L. András földbirtokos. A függetlenségi párt elnökéül gróf Apponyi Albertet, mint idevaló (gerendási) birtokost választották meg.

AZ EGYHÁZ.

△ **Papválasztás.** Vadas Albert választási református lelkész halálával megüresedett papi állomásra nyolcan pályáztak, a kik közül a kolozsvári egyházmegye kijelölő bizottsága hetet jelölt. A választást a hónap 15 én (vasárnap) tartják meg *Bartók* Béla bonchidai lelkész egyházmegyei főjegyző vezetése alatt.

△ **Farsangi prédikáció.** A Minorita-rend helybeli házfőnökektől vett értesítés szerint e hónap 14-én szombaton este 6 órakor a Deák Ferenc-utcai templomban litánia és szentbeszéd lesz, melyet *Bodó* Ferenc segédlelkész fog tartani.

△ **Katholikusok felolvasása.** Mint értesítenek, a legközelebbi *Szent Antal felolvasás* e hónap 16 ikán (hétfőn) este 6 órakor lesz a római katolikus főgimnázium dísztermében. Felolvas dr. *Hirschler* József semináriumi igazgató „*Ábrahám a Sancta Clára*” című témáról.

VÁLASZTÁS ELŐTT.

Dorgó utazik. — Jön a pénz. — Korteskodnak a város kocsiján.

A hitközség titkai.

Pollák ur, a választási elnök.

— Saját tudósítónktól. —

— január 12.

Az ellenzék teljes hadikészenletben áll. A pártirodákban forrongó élet uralkodik, Tutsek Sándor dr. hadvezérhez illően dirigál, az ő parancsszavára mozdul minden, s mint kipróbált választási generális ugyancsak nagy hozzáértéssel és tüzzel intézkedik. És hű tábornoki főnöke neki Posta Béla dr., a ki annyit fárad, mint egy névtelenül dolgozó napidijas. — Persze a másik oldalon is munkálkodnak, csak hogy ott kényelmesebben csinálják: fogatok lágy párnáin kocsiznak, a miben még nem volna semmi kivételviselés, ám a rovást azért kell csinálni, mert a város kocsiján járják a kormányparti urak kortesutjait. Tegnap például Gámán Zsigmond meg Márky Sándor dr. órákon keresztül hajszoltatták a két városi paripát, hogy elvontassák őket szavazatok fogdosni. — Most ugyanis a közlegények dolgoznak, mert Dorgó Albert aranykúti főkrisztus Budapestre utazott, meghordozandó a véres kardot, a mely előkerült a Wesselényi jelölt-ségének hírére. — Coute que coute, — mondá Khuen Hédervári; kost was kost, mondja Smiel Dávid: Feilitzschnak meg kell lennie, szerelemből nem szavaznak az emberek, s Dorgó rohog fel a központba, hogy megtekintse a választási kasszát, a melyről legendák keríngenek. — Mennyit kapunk vajjon — gondolja magában Dorgó, mig ringatózik a kupé puha bársonyán, s kéjjel gondol arra, hogy végre egyedül fogja köthetni az üzleteket. Régebben az öreg Dobálnak is volt jussa a fele részre, most a központosított aranykor mindennek véget vetett, s Dobál duzzog, haragszik és disszidál. Igaza van; miféle eljárás is az, hogy csupán Dorgó legyen a vokstalcikázó?

A következő levelet kaptuk: A zsidók körében nagy felzudulást okozott Hirsch Adolf, az orthodox izraelita hitközség elnöke. Az elnök ur ugyanis — lekötözöttnek érezvén magát Feilitzsch báróval szemben azért a támogatásért, melyben Feilitzsch az annak idején fizetésképtelen Hirsch és Kleinberg-céget a Kolozsvár városától kibérelt kabalapataki erdő bérletéből való kibocsátásánál részesítette — mihelyt a képviselőválasztásról biztos tudomást szerzett, felkereste Feilitzschot s kijelentette, hogy *hála fejében az összes zsidó szavazatokat rendelkezésére bocsátja*, mert ő, mint hitköz-

ségi elnök, az összes zsidó szavazatok felett rendelkezik. Feilitzschnak kételyei támadtak s különösen Smiel Dávid felől kérdezősködött, ki már az elmúlt választásokon is mint zsidó votum-nagyfuvarozó szerepelt. Hirsch megnyugtatta, hogy Smiel nem számít, a hitközségnél bukott ember.

Mikor a zsidók meghallották, hogy elnökük marhacsordaként ajánlotta fel őket s szavazatukat a kormány jelöltjének: éktelen haragba törtek ki s Hirsch eljárását dezavualni kívánták. A haragvók között megjelent Smiel Dávid is, kit nagyon bántott Hirsch nyilatkozata s különösen az, hogy a szavazatok fuvarozásától — ettől a kitünően jövedelmező vállalatától — elesik. Gyűlésre hívta tehát össze az elégtelenekeket s itt határozatilag kimondták, hogy Hirsch Adolfnak nem volt joga Feilitzsch előtt azt a kijelentést tenni; minden zsidó arra szavaz, a kire tetszik és hogy ezt a kormánypart tudomására adják. A gyűlés végeztével Dorgó Albert kir. közjegyzőnek, mint a szabadelvűpart központi elnökének küldöttségileg adták tudtára a Smiel-féle gyűlés határozatát, ki a választási kasszára gondolva, szomoruan vette tudomásul a bejelentést.

Kaptuk a következő levelet: A kolozsvári kormánypart ugylászik szemtelen eszközökkel akarja kicsikarni jelöltjeinek győzelmét. A *Napló*-ban olvastam arról, hogy több kolozsvári államhivatalban a vezetők szemérmetlen módon preszcionálják az alkalmazottakat a kormányparti jelöltek érdekében. Ugyan akkor azt is olvastam, hogy az üzletvezetőségénél folyik a visszsaelés a „hatalommal”. Nos, ennél a hivatalnál Pollák Lajos máv. felügyelő dolgozik ilyen irányban s a szabadelvűpart keze elért oda, hogy ezt a főhivatalnokot ültesse be a II. kerület szavazatszedő bizottságának elnöki székébe. Pollák tehát most abban a kerületben fog működni, mint a szavazatszedő bizottság elnöke, ahol az üzletvezetőség alkalmazottjai laknak, kik közül 120 tiszt, 56 altiszt és 8 szolgál bir szavazati joggal. Ezek mind a hivatal főnökök ur kezébe fogják leadni szavazatukat. Ott fog trónolni Pollák ur, s aki a hatalom ellen mer szavazni, az a fekete lapra kerül. Csak hogy a kormánypart szégyenletes kortesfogása bizonyára nem fog beütni s az ön-

éretes tisztviselők, akik a vasutasok nyomói ellen fel akarják emelni sujtó szavazatukat azok Pollák urnak is, — *akit kartársai a vasúti sztrájk alkalmával majd megvertek*, — fülébe fogják dörögni az ellenzéki jelöltek nevét. A fekete lapot pedig majd összetépi a megváltozott politikai helyzet, a melynek érdekében a vasutasoknak első sorban kell bátran sikra szállni.

Román program.

Nagyszebenből írják: A román választók megbízottjainak a gyűlése, melyet ilyéfalvi Pap György és Lukács László lacfalusi pap hívtak össze, tegnap folyt le. A gyűlésre az ország minden románlakta részéből kilencvenhét delegátus jelent meg. Pap György volt a gyűlés elnöke. Lukács László előadta a volt nemzeti komité jelentését, a melynek megnyitására negyven tagu bizottságot küldtek ki. A délutáni ülésen a bizottság jelölését tudomásul vették s hosszabb vita után hetvennyolc szóval tizenkettő ellen kimondták az aktivitást, a következő program alapján:

1. Az 1881-iki program egészében fennmarad. Követeljük a román népnek, mint államalkotó politikai egyéniségének elismerését és etnikai, valamint kulturális fejlődését közjogi intézmények biztosításával a Szent-István korona állami integritásának teljes fentartása mellett. E közjogi birtokosok a többi államalkotó nemzetiségre is kiterjesztendők.

2. A haza jól fölfogott érdekében követeljük a hadseregben az egységes vezényleti nyelvet, de az egyes ezrednyelvek hatásosabb respektálását; a két évi szolgálati időt és a magyarosító törekvések megszüntetését a hadseregben is.

3. A nemzetiségek egyenlő jogusításáról szóló törvény teljes és szigorú végrehajtását, valamint annak és az abba ütköző későbbi törvényeknek a revízióját.

4. A közigazgatásban, igazságszolgáltatásban és iskolai oktatásban különböző nyelvek használatának törvénnyel való biztosítását.

5. A köztisztviselők a nép nyelvét írásban és szóban teljesen bírják.

6. Az összes hitfelekezetek teljes autonómiát kapjanak és az állam által segítsenek.

7. Az elemi oktatás ingyenes legyen, a hol több a román, ott az iskolai nyelv a román legyen. Berzevicy miniszter javaslata ellen ünnepiesen tiltakozunk.

8. Az egyházi házasság kötelező behozatalát és a felekezeti különleges teljes eltörölését.

9. A községek, megyék teljes autonómiáját s azoknak a nyelvterületekre való tekintettel újabb beosztását; a kandidáló jog és a virilizmus megszüntetését.

10. Az általános, titkos szavazati jog behozatalát, a kerületek újabb beosztását s a választásoknak a közjegyzőségi székhelyeken való megtartását; a kisebbség képviselői jogát az országgyűlésen.

11. A gyűlekezési és egyesülési jog törvényes szabályozását s a teljes sajtószabadságot.

12. Az adórendszer megváltoztatását, a földadó leszállítását, a progresszív adó behozatalát, a legszükségesebb élelmi cikkekre kive-

tett fogyasztási adó megszüntetését.

13. A birtokminimum elidegeníthetlenségét, a hitbizományok megszüntetését, az állambirtokoknak parcellákban való kiadását. A román vidéken csak románok telepíthessenek.

14. A munkások érdekeinek határozottabb támogatását, a kizsákmányolástól való megóvást, az állami biztosítás és nyugdíj kötelező behozatalát.

15. Ingyen orvoságot és orvost a szegényeknek.

16. Az állami erdőknek és legelőknek a nép számára való közvetlen bérbeadását s az erdőtörvény módosítását.

A program fölolvása és jóváhagyása után választottak egy tizenhastagú bizottságot, a mely a választásokat intézni fogja. A bizottság holnap megállapítja a jelöltek. Összesen negyven kerületben állítanak jelöltet.

Angol képviselő Kolozsvárt.

— Saját tudósítónktól. —

Brassóból írják: Érdekes vendége volt a közelmúlt napokban városunknak. A múlt szombaton délután ugyanis a 2 óra 9 perckor érkező gyorsvonaton Mr. Jeffrey Drage volt angol képviselő és követéségi titkár érkezett körünkbe. Mr. Jeffrey Drage igen rokonszenves külsejű, eszes és művelt ember s a mellett szenvedélyes vadász. Oroszországból több kiváló művet írt és az orosz-japán háború színhelyén is megfordult s csak két héttel ezelőtt érkezett vissza Port-Arturból, a honnan Szibérián keresztül gyorsvonaton 21 álló napig utazott. Budapesten is többször megfordult s ismerős az ottani politikai világ legelőkelőbb személyiségeivel. Brassóba azért jött, hogy megismerkedjék az itteni közgazdasági s politikai viszonyokkal, főként pedig, hogy részt vegyen az itteni medvevadászaton.

Miután azonban ez az idény előrehaladottsága következtében nem volt lehetséges, szándékának valószínűsítését az őszre halasztotta, a mikor újból vissza fog térni hosszabb időre. Hogy azonban mégis ne menjen el egészen üres kézzel Brassóból, hanem leljen itt valami neki való mulatságot, Éder János takarékpénztári igazgató és Orlovsky Gyula erdőmester tegnap (vasárnap) a Keresztényhavason (Schulleron) vaddisznó-vadászatot rendeztek a tiszteletére, amelyen egy hatalmas vadkant sikerült el ejteni. Mr. Draget tegnap délután 5 órakor érkezett vissza a vadászatról és még az nap este, a 8 óras személyvonattal tovább utazott Kolozsvárra br. Jósika Samunak és több ismerősének látogatására. Szerdán már Budapesten lesz, ahol aznap gróf Apponyi Lajos udvarnagy ebédet ad tiszteletére. Ezután Árvamegyébe utazik tanulmányútra és vadászatra. Mr. Jeffrey Drage, a ki Brassóban dr. Székely György főispán vendége volt, tagadhatatlanul egyike a leg-

érdekesebb egyéneknek azok között, akik Brassóban az újabb időben megfordultak és Éder János igazgató és Orlovsky Gyula erdőmester a lakosság elismerésére tették magokat érdemesekké, amidőn kiváló előzékenységükkel lehetővé tették, hogy Mr. Jeffrey Drage kedves emléket vihessen magával városunkból.

Harc az ügyvédi kamaránál.

Dobált és Weisz Józsefet ki akarják buktatni.

— Saját tudósítónktól. —

A kolozsvári ügyvédi kamara január 28-án megtartandó közgyűlésének különös érdekességet ad az a körülmény, hogy a kamara tisztviselőit három évre ez a közgyűlés választja. Már meg is indult a korteskedés s előreláthatólag különösen az elnöki és helyettes-elnöki állások betöltésénél lesz nagyobb harc. Az ügyvédek nagy része ugyanis Dobál Antal helyett dr. Czikmántori Ottót akarja az elnöki székbe ültetni, míg helyettes elnöknek dr. Weisz József helyett Gajzágó Manó városi tiszti főügyészt szeretné. Dobálnak az ügyvédi kar *létkérdéseiben tanúsított nemtörődömségét* és a kamara meddő munkálkodását vetik szemére s azt rójják fel bűnéül, hogy három évi elnökösködése alatt *csupán a reprezentálásra fordított gondot*. — Dr. Weisz József kibuktatását különösen azért akarják, mert ő *Tisza István grófot Marosvásárhelyre kísérte, ott mint a kolozsvári ügyvédi kamara helyettes-elnöke szerepelt* s a lapok is így emlékeztek meg róla.

Krónika.

József főherceg narancsa.

Írta: Tewrewk István.

Ősz elején évente megjelent a lapokban a következő személyi hír: József főherceg családjával téli tartózkodásra Fiuméba utazott. A Villa Guiseppa pár óra rendesen falai közé fogadta a magyar királyi honvédség főparancsnokát és családjának egy részét. A mi fenséges urunk nejét: Klotild főhercegnőt s a gyermekeket, a kik még otthon vannak: Klotild és Erzsébet főhercegnőket. A „kicsinyeket“, ahogy József főherceg őket becézve nevezte, ambar fejnőttek, nyílásra érő bájos bimbói a Habsburgház magyar ágának.

A családfő, az igaz magyar honvéd szándalokban járt-kelt a villát átölelő gyönyörű nagy parkban szorgalmasan kertészkedett, vagy szobájában olvasott, írt, munkálkodott, majd pihenésül családjával szórakozott. Mert József főherceg a boldogult Kneipp páternek feltétlen híve. Egyszer, így beszéltek, mikor ishiásza ellen sehogyse lelt gyökéres gyógyszert, Wörishofenből magához kérte a víz- és levegő

gyógymód rusztikus apostolát: az öreg Kneippet, a ki el is jött hozzá Alcsuthra, Bicskén főhercegi fogat várta s ez vitte Alcsuthra, a hol Kneipp a park előtt kiszállott. Mikor a hatalmas kert százados fái alatt a kestély felé tart, megpillant egy felsugárzó szökő kutat egy nagy vízmedence közepén. Kneipp és a viz elválhatatlan jó barátok s uccu! az örökifju tisztelendő ur le is vetkőzik, beugrik a medencébe, már amennyire ugyancsak természetes volta az „ugrás“-t megengedi s ön- elégületen lubickol a vízben. Egy közeli lugasból, a hol József főherceg beteg lábával pihent, mosolyogva nézi ezt az Alcsuthon, de másut is szokatlan wörishofeni jelenetet, mely Kneippet az ut fardalmi után egészen felűdítette. A páter gyorsan magára öli ruházatát s elvéhez hivat, azon nedvesen indul fenséges betegének megkeresésére. Megtörtént-e, vagy csak költői adoma? Mindenesetre jellemző.

Már jó egy évtizede, hogy József főherceg kiténtető meghívására Fiuméba utaztam. A fenséges ur egy szakkertész rendkívül érdekes magyarázatával kalauzolt. Körutunk közben feltűnően gondozott helyhez jutottunk. A karcsu kis fákat vasrudakhoz erősített vászonlevelek óvták az időjárás zordsága ellen. Fölöttünk és oldalt, mint valami baldachint és függönyt lehetett kifeszíteni vagy bevonni egy huzásra.

— Evett-e már fáról narancsot? — kérdi a főherceg.

— Még nem, fenséges uram!

A főherceg letép egy kicsiny, de érett narancsot s átnyújtja nekem.

Most már „ösmertem azt a hont, hol a narancs virul“, de hogy ez Fiumében lenne, sziklás hegyoldalon, valóban meglepett. Oriási fáradtságba és sok költségbe került, míg József főherceg a kastélya körüli sziklás talajt ily tündéres kertté átalakította. Az ő izmos két karja is sokat munkált itten s katonai szolgálattelet mellett az előszere-tettel és fáradhatatlanul gyakorolt szabadban való munka kedvező oka az ő egészséges szikárságának.

A narancsot zsebembe tettem. Tisztelgéseim után Fiumében sétálgatva, azon gondolkodtam, vajjon nem volna-e nekem itt egy ismerősöm? Hogyne, Mócs Zsigmond a fiemei magyar újság szerkesztője. Fölkerestem, hadd tölthessük el kedélyesen a napot. Hadd csevegjünk mi tollforgató magyarok a magyar tengerparton magyarul.

Egy külvárosi emeletes házban rábukkantam. Borzas kis lány áll a kapuban. Megkérdeztem tőle magyarul, majd németül. hol lakik Mócs Zsigmond? Nagy szembo-gyóival kíváncsian néz rám, majd mosolyogva mondja: „Si Si! s int, hogy kövessem.

Mindjárt földszinten egy ajtóra mutat. Nehényszor kopogtatok, de választ nem hallok. Megnyomom a kllincset, az ajtó nyílik és én mindjárt egy szobába lépek. Meglepet-ve állok meg a küszöbön.

A szoba közepén összehajtó ágy de most teljesen felszerelve s bent egy kiaszott, sárga arcú férfi.

Lesoványodott kezét nehezen emeli fel s int, hogy menjek közelebb. Beszél is, de nem hallom.

— Mócs ur?

— Igen, mondja alig hallhatólag.

— Honnan jön?

— A fenséges urnál voltam s ide jöttem . . .

— Oh be kár, hogy így talál: s kinosan köhög. — A fenséges urnál volt? — s a szeme fölragyog.

A szomszéd szobából még kinosabb köhögés hallható.

— A feleségem, szegény, még rosszabbul van, mint én. De beszéljen! Mondja kérem: mit szól a fensége? Lássá: ott a falon függ egy domborműví arcképe.

Beszéltem, beszéltem Mócs Zsigának, hogy minél kevesebbet kelljen neki beszélni s végül kivettem zsebemből a narancsot s átnyújtottam neki

— A fenséges ur maga tépte le kertjében a fáról. Nekem adta. Fogadjá el tőlem.

Csupán egy kis narancs. De mennyire megörült neki a nagybeteg ujságíró.

Néhány hét múlva meghalt a felesége. S nem soká utána elhunyt a szeretetreméltó bohém is: szegény Mócs Zsiga.

MULATSÁG.

× **Iparosok estélye.** A kolozsvári keresztény munkás egyesület segélyalap pénzára javára, január hónap 15-én vasárnap este saját helyiségében. (Ipartestület, Óvár) szavallat, zene, táncsal és világpostával egybekötött zártkörű házi theaestélyt rendez. Belépti díj tetszés szerint fizetendő. Egy thea ára 24 fillér. Az estély fél 8 órakor kezdődik.

Farsangi napló.

- Január, 14. Művészbál, New-York.
 „ 14. Iparosok háziestélye, egyleti helyiség.
 Január 15. Munkások thea-estélye, Torna-Vivóda.
 „ 21. Megyei piknik, Megyeháza.
 Január 28. Nőegylet fillér-estélye, New-York.
 „ 28. Piros kalikó-estély.
 Január 29. Könyvnyomdászok thea-estélye, Torna-Vivóda.
 Február 1. Vörös-kereszt-estélye, Vigadó.
 Február 4. Tiszti-estély, New-York.
 „ 11. Városi tisztviselők bálja, Vigadó
 „ 11. Református diákbál, New-York.
 „ 11. Megyei piknik, Megyeház.
 „ 18. Birósági piknik, New-York.
 Március 4. Dávid Ferenc-estély, New-York.
 „ 11. Megyei piknik, Megyeház.

A szamosujvári kormánypart kudarcra.

Gorove nem fogadja el a jelöltséget.

— Távirati tudósítás. —

— január 12.

A szamosujvári kormánypart szégyenletes kudarcáról értesíti lapunkat ottani levelezőnk. Ez a párt mindenképpen valami „illusztris“ jelöltet akar Szamosujvárra csinálni, hogy „nagy névvel“ és sok pénz-

zel próbáljon szerencsét a szikla-erős szövetség ellenzékkel megmérkőzni. Budapestről megérkezett a hiób hir hogy „kevés a pénz“ a kormányparti kasszában. A szamosujvári szabadelvű pártnak azonban pénz nélkül a „nagy név“ sem kell. No meg Gorove László államtitkárnak is savanyu a szőlő!

A szegény szamosujvári mamelukkoknak egyáltalán nincs szerencsékük a jelöltjeikkel. Már három nagy névnek felajánlották a mandátumot, de mind annyi visszautasította. — Hiába Szamosujváron nagyon sok „fuvardiját“ kell fizetni egy — kormányparti jelöltnek. Ehhez még Guttman millióból sem telik.

Gorove Lászlót is jelölték „nagy lelkesedéssel“ Szamosujváron a kormánypartiak, de az államtitkár a jelölést szintén visszautasította.

Azt is elmondja a távirat, hogy a pártban nagy a lehangultság és most új jelöltet keresnek — az ötödiket, a ki valószínűleg valamelyik Rothsild lesz.

Egy csendőrtiszt tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Dési levelezőnk írja: Körülbelül egy hónapja, hogy ide Déstre helyeztek egy csendőrfőhadnagyot, névszerint Boronkay Istvánt. Az új csendőrtiszt barátságos, jovialis modora által már rövid idő alatt is nagyon rokonszenvesse tudta magát tenni egy a katonái, mint polgári a körökben. Feltűnt ugyan néha szokatlan, izgató magaviselete és különösen vontatott, nehézkes beszédmodora, de mivel régebben nem ismerték, különösebb ügyet nem vetettek rá. Kitént most, hogy mindezek egy növekvő halálos kórnak, az agylágyulásnak voltak tünetei, a melynek csirait a szegény ember régóta hordozta magában. Az egyre növekvő szörnyű nyavalya most teljes erővel tört ki a szerencsétlenül: a napokban estefelé beállított a kávéházba s valami kis dolgon felindulva, skandalumot csapott. Mikor csitítani akarták, dühöngeni kezdett, majd félrebeszél s ekkor észrevették a bajt: a szerencsétlen ember megörült. Azonnal lefoták és beszállították a kolozsvári megfigyelő intézetbe.

LEGUJABB.

— A „NAPLO“ távirati és telefon-tudósítása. —

A kártya áldozata.

Budapest, jan. 11. (Saj. tud.) Havas erdőfeltárgyelő tegnapelőtt az országos kaszinóban huszonnégyezer koronát vesztett a kártyán. A nagy veszteség feletti elkeseredésben Havas ma reggel föbe lőtte magát.

Egy kereskedő öngyilkossága.

Budapest, jan. 11. (Saját tud.) Antal Emil fővárosi kereskedő a budapesti Royal szállodában sziven lőtte magát és meghalt. Tettének oka eddig ismeretlen.

Rémület a Balkánon.

Budapest, január 11. (Saját tud.) A Timesnek jelentik Szofiából: Portarthur elesése az egész Balkánon nagy rémületet keltett. Bizo-

nyosra veszik, hogy a magyar-osztrák csapatok a legközelebbi jövőben bevonulnak.

Románok aktivitása.

Budapest, január 11. (Saját tud.) A nagyszerbeni román pártgyűlés elhatározta, hogy az erdélyi kerületekben huszonhat képviselőjelöltet léptet fel.

Papp Károly meghalt.

Budapest, jan. 11. (Saját tud.) Papp Károly, budapesti református lelkész elhunyt. Érdemes, kiváló tagja volt a hazai református papságnak és így halála általános részvétet keltett.

Zavargások Felvincen.

Budapest, jan. 12. (Saj. tud.) A torda-aranyosmegyei felvinci választókerületben a kormány a diszsidens Miksa Imre ellen a népszerűtlen Felszeghy Sándor anyakönyvi felügyelőt akarja a nép nyakára kényszeríteni. A választók nagy többségének nem kell Felszeghy és ellene fognak szegülni minden áron a hivatalos presszióknak. Komoly elhatározásukat jellemzi, hogy tegnap, midőn Felszeghy programbeszédet tartott, — a választók javarésze a képviselőjelölt ablakait beverte, kövekkel dobálta, sőt egy ismeretlen tettes belőtt Ercsey szolgabíró lakásába is. A haióság katonaság sürgős kirendelését kérte a fellázadt kedélyek lecsillapítására.

A határidőüzlet.

Budapest, jan. 11. (Saját tudósítónktól.) Buzakinál méréséket, vételkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 8,000 métermázsa került forgalomba 10 fillérel olcsóbb áron. Egyéb gabnanemek közül rozs és tengeri 10 fillérel olcsóbb. Idő: boros.

Jegyzetett déli 1 óráig, d. u. 4 1/2 ó.
 Buza apr.-ra 19.74—76 19.58—60
 „ okt.-re 17.30—32 17.22—24
 Rozs apr.-ra 15.48—50 15.38—50
 „ okt.-ra 14.06—08 14.08—10
 Zab apr.-ra 14.14—16 —.—.—
 „ okt.-ra 12.20—22 —.—.—
 Tengeri máj. 14.96—98 14.92—94
 Repce aug.-ra 22.40—60 —.—.—

NAPLO.

— Hírek. —

Politikai tüntetés a színházban.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap este a színházban az *Emigráns* bemutató előadásán a politikai tendenciájú darab utolsó jelenetében egy kis parázs politikai tüntetés volt a nézőtérben. A gyors kibontakozás áktusában br. Lilienthal Károly, vértés főhadnagy (Szakács Andor) felolvassa az októberi diploma kivonatát.

— Az alkotmányt visszaállították! kiáltja lelkes páthosszal a színész. — *Nem igaz!* válaszolták a földszinten.

— A választásokat elrendelték! folytatja Szakács.

— *Éljen báró Wesselényi Miklós!* harsogták a nézőtérben, a lehangosabbban éppen *Szvacšina* Géza polgármester páholya alatt, amitől a pecsovics podeszta ijedten kapta fel lehorgasztott fejét.

De a jó híreket hozó osztrák tiszt folytatta mondókáját:

— *Andrássy lesz a miniszterelnök!*

— *Ugy van, ugy van!* kiáltották a nézőtérben. *Éljen Andrássy!*

Nyílt szini társ és éljenzés több nem is volt a különben gyöngye darabban.

A kolozsvári ékszerablók Brassóban.

— Saját tudósítónktól. —

Még emlékezetében élhet a kolozsvári közönségnek az a nagy meglepetést keltő esemény, a midőn mult év augusztus 22-én éjjel Pieger Teréz Mátyás király-téri ékszerüzletében ismeretlen tettesek betörték és onnan harminchatezer korona értékű ékszer és ezerhat száz korona készpénzt raboltak el. A rendőrség azonnal megindította a nyomozatot és le is tartóztatta Pál Ferencz udvari legényt, Forgács Annát, Csortya Jánost és többeket, mint a kikre a gyanu irányult. A törvényszék azonban bizonyítékok hiányában felmentő ítéletet hozott és a fogva tartott terhelteket szabadon bocsátották.

A Pieger-féle ékszer rabláshoz hasonló eset történt most Brassóban, ahol — mint táviratozzák — tegnapelőtt éjjel ugyancsak ismeretlen tettesek feltörték özvegy *Orehaczky* Paula ékszerüzletét és onnan *harmincöt darab aranyórát, hetvenkét ezüstórát és kétszázhusz arany és ezüst karika gyűrűt elvittek.* A brassói ékszerablás ügyében tegnap táviratot is kapott Brassóból a kolozsvári rendőrség a melyből az tűnik ki, hogy a brassói ékszerablók teljesen azonosok a Pieger-féle ékszerüzlet fosztogatóival. Erre vall az a körülmény is, hogy a brassói rendőrség távirati uton kéri azoknak személyleírását, a kiket a kolozsvári rendőrség az itteni ékszerablás idejében gyanuba fogott. A brassói ékszer rablók kinyomozása iránt különben a kolozsvári rendőrség is megtette a szükséges lépéseket és a kért személyleírásokat már el is küldötte Brassóba.

* **Közgazgatási bizottság.** Kolozsvármegye közgazgatási bizottsága tegnap ülést tartott, a melyen a főispán gyengélkedése folytán *Dózsa* Endre alispán elnökölt. A gyűlésen elhatározták, hogy a rendes havi üléseket ezután a hónap második szerdáján fogják megtartani, majd megalakították az egyes albizottságokat nevezetesen a fegyelmi, erdészeti, munkásügyi, börtönvizsgálói, gámügyi, ut- és pótdadófelügyelői bizottságokat és 50—60 folyó ügyet intéztek el.

* **Megjött a kongrua.** Az erdélyi református papokat különösen érdekelné fogja a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak az az intézkedése, a melylyel a fizetésük

javitására szükséges államsegélyeket kiutalta. Tegnap érkezett ugyanis le az egyházközségi pénztárhoz a folyó év első felére kiutalt államsegély, a mely összesen *egyszázötvenegyezer koronát* tesz ki és a melyet kiosztás végett a napokban fognak elküldeni az egyes esperesi hivatalokhoz. Ennek az államsegélynek azért van értékebb jelentősége, mert ezzel a kiutalással a papok évi fizetése *egyezerhatszáz koronáig* kiegészített.

* **Felolvasó-estély a theológián.** A kolozsvári református egyházközség a papnövendékek közreműködésével minden évben a téli hónapokban estélyeket szokott tartani a papnevelő intézet dísztermében, a hol felolvasások, szavalatok, ének és zenével szórakoztatják a hallgatóságot. A vallásos estéket rendező-bizottság tegnap délután tartott ülésében elhatározta, hogy a folyó évben a zavaros politikai viszonyokra való tekintettel csak a választások lezajlása után nyitja meg az estélyek sorrendjét a február 5-ére kitűzött vallásos estélyvel, a melyen *Herepey Gergely* esperes fog felolvasni. A további vasárnapokon *Versényi György*, *Cs. Pap József*, *Tárkányi György*, *Seprődi János* és *Kálmán János* főgimnáziumi tanárok fognak felolvasni. Az érdeklődőket az estélyeken szívesen fogadják.

* **Elfogott ügyvédjelölt.** Egy legutolsó divat szerint öltözött, elegáns megjelenésű fiatal embert kísért be a rendőrség a városi fogdába. Az elfogott *Felix Maxnak* nevezi magát és azt állítja, hogy berlini ügyvédjelölt. A rendőrséghez azért került, mert állandóan pénzek beváltásával foglalkozott és pedig akként, hogy aranypénzekért papirospénzt adott cserébe. A beváltás alkalmával a még meg nem számlált aranyhalmazhoz rendszerint ő is hozzányúlt és ilyenkor egy-két darab aranyot észrevétlenül zsebébe csuszított. Gyakori pénzbeváltásaival több üzletben gyanút keltett és két Mátyás király-téri kereskedő éles szemmel észre vette az aranyos kéz mozgulatait, a mely boszorkányos ügyességgel tudott dolgozni. Bár tetten nem érték, a rendőrség a fennforgó gyanuok alapján mégis előállította és miután utlevele is más névre szól, mint a közbiztonságra veszélyes egyént négy napi elzárásra ítélte el. A panaszra ment károsok azt is előadták, hogy az állítólagos ügyvédjelölt két szintén gyanus alakkal van állandó összeköttetésben és így valószínű, hogy együtt fejtenek ki utólérhetetlen tevékenységet.

* **Börtolvajok Kolozsvárt.** Hirt adtunk tegnap arról, hogy *Bagaméri Károly* szappan-utcai tímármesternek börtömraktárát feltörték és onnan egy tulok és egy lóbert elloptak. Az éjjel hasonló eset történt a dézma-utcában, a hol egy 5-6 tagból álló tolvajbanda *Gál József* né raktárába behatolt és tizenöt darab marhabort vitt el. A tolvajok a börtöket szekérre rakták és szerencsésen ki is szállították a városból. A tolvajokat a káros feljelentése alapján a rendőrség körözötte és pedig ezuttal eredményesen. Mert mint Szamosujvárról táviratozzák, ottan az egyik tolvajt,

a ki a bőrök elárúsítását végezte, nyakon csípték és ma reggel a lopott jószággal együtt visszahozták Kolozsvárra.

* **Főgimnáziumi vizsgálat.** Dr. *Bartók György* erdélyi református püspök az elmúlt napokban Marosvásárhelyre utazott, a hol dr. *Sárkány Lajos* kolozsvári és *Váró Ferenc* nagyenyedi főgimnáziumi tanárokkal egyetemben megvizsgálta a marosvásárhelyi főgimnázium erkölcsi és vagyoni állapotát. A vizsgálat napokat vett igénybe és különösen a számadások áttekintése és az új leltár felvétele adtak sok munkát a vizsgálóbizottságnak, a mely a tapasztalt rend felett elismerését nyilvánította ki az igazgatóságnak. A püspök a vizsgálat eredményét különben a folyó hónap 19-ére összehívott igazgatótanács ülésén fogja hivatalosan bejelenteni a Váró Ferenc által vezetett vizsgálati jegyzőkönyv alapján.

* **A városok reformja.** A nyár folyamán tudvalegleg pontos statisztikai adatokat gyűjtött a kormány a városok vagyoni helyzetéről. A belügyminiszteriumban rég tervezték már a városi törvény alapos reformját és ez az adatgyűjtés is a reformmunkához volt szükséges, amelyről már eleve az volt az értesülés, hogy a városok állami dotációjára is ki fog terjedni. A politikai helyzet csaknem teljesen megakasztotta az üdvös munkát, amely azonban mégsem szünetelt egészen. Újévkor leiratkezett a belügyminiszteriumtól. Azt kérdezi a városoktól, mennyi állami dotációra van szüksége évenként, hogy a legszükségesebb alkotásokat megcsinálhassák többek közt a tisztviselők fizetésrendezését és más el nem odázható feladatokat.

* **Szabad a gyujtogatás.** Kis bölcseséggel kormányozzák a világot, de olyan kicsinytel, a milyennel hagyományos szellemben az osztrák-magyar hadvezetőség dolgozik, valóban még a pürkerczi kupa tanács sem tudná eligazgatni a maga faluját. Mert a pürkerczi kupa tanács tudja, hogy a falujában lakó katonasoros legények egy részében nagy a hajlandóság arra, hogy ellője a bokáját, vagy bicsekával leoperálja a balkeze egy-két ujját csakhogy tauglich ne legyen. A hagyományos szellem ellenben nem tudja, hogy a parasztmorál nem tartja bűnnek a gyujtogatást — ha a kár haszonra fordul. Az új véderőjavaslat tervezete, egy gráci lap jelentése szerint, ki akarja zárni a fegyveres szolgálatból a gonosztevőket. Ez aztán a diadalmas gondolat! Az utmutató, szépen sárgafeketére festett utmutató illava és Szamosujvár felé. Mert hogy ebben a dicsőséges monarchiában az egy hadvezetőségen kívül mindenki tisztában van azzal, hogy a legény inkább elmegy egy, vagy másféleztendőre illavára magánzóznak, mint három esztendőre a császár kenyerre pusztítójának, az már csak bizonyos. Elvégre is könnyebb dolgozni a más házat gyujtani fel, mint a maguk lábujját vágni le s hála a humanizmusnak, a rabkoszt is különb eledel, mint a menázi. Szóval szabad a gyujtogatás, mert az osztrák-magyar hagyományos szellem bölcsesége kitalálta, hogy a szándékos tüzvész okozásért kisebb büntetés jár, mint azért a gonoszítottért, ha valaki épkezláb em-

bernek születik. S átalakítja az egész országot egyetlen nagy Patkó Pista-tenyésztő-intézeté, de megmenti a hadsereg érintetlen becsületét. Az osztrák-magyar hadseregben ezentul nem lesz egy gazember sem, csupa ártatlan lelkű, szüzsies gondolkodású ifju fogja az ellenség vérént ontani.

* **Rendőri krónika.** *Pofokodás az utcán.* Tegnap az eseli órákban feltűnő utcai botrányt idézett elő egy foglalkozás nélküli pincér és egy nő, a mint a Mátyás király-utcában veszekedtek. A heves vitakodás annyira elfajult, hogy a férfi és a nő hajba kaptak és egymást felpofozták. A sarki rendőrnek kellett közbelépnie és bekísérnie a verekedőket az őrszobába, a honnan igazolás után szabadon bocsátották.

* **Toronytűz.** Hajduböszörményből jelenti tudósítónk: E hó 7-én, szombaton kigyulladt a Kossuth-téri templom tornya. A torony belsőjéből erős lángoszlopok csaptak ki, miközben a harang a saját veszedelmét jelezte rémes kongással. A harangozó nem vesztette el lélekjelenlétét és vízárt kiabált, azonban a kis kézi fecskendők, a melyek a városban rendelkezésre állanak, mit sem használtak. Déli 12 órakor két hatalmas gömb esett le a torony tetőzetéről, de emberéletben szerencsére nem tett kárt, mert a kivonult csendőrség és rendőrség a kíváncsiak ezernyi tömegét távol tartotta a vész színhelyétől. Egyre fenyegetett a veszedelem, hogy a torony összedől, a mit csak a délután egy órakor érkezett debreceni tűzoltóság gyors működése hártott el. A tűz onnan eredt, hogy aznap kiégették a harangozó szobájának kéményét és onnan tüzet fogott a gerendázat. A kár harmincezer koronára rug.

Frack kölcsönzés Réti B. és Társánál Wesselényi Miklós-u. 21 szám.

SZINHÁZ

Az emigráns.

(Bemutató a kolozsvári Nemzeti Színházban.)

Kolozsvár, január 12.

Kemechey Jenő, aki gyakran kacérkodik a színműírás muzsájával, legutóbb hálás tárgyra bukkant. Az *emigráns* cím alatt három felvonásos színművet írt az abszolútizmus tragikomikus korszakáról. A mostani puskapor illatú politikai atmoszféra kedvezett volna Kemechey darabjának, hogyha a pompás anyagot szerencsés kézzel dolgozta volna fel. Az *emigráns* szigorúan politikai színműnek készült s a keretbe illesztett szerelmi históriák csak virágdiszítésként szolgálnak a sötét korszak vigasztalan és letarolt politikai mezőnyéhez, amelyen a cselekmény mozog.

A budapesti Nemzeti Színház premierje után hamar érkezett az *emigráns* a kolozsvári színházba. Tegnap este mutatták be ezt a darabot, amely a fővárosban is csak mérsékelten sikert ért el. A jobb sorsra érdemes tárgy színmű ná-

lunk sem tudott, mint színpadi alkotás, általános tetszést aratni. A darab egyes kabinet alakjai (Böröcsök Gyuri, Gerényi Pista, a német végrehajtó stb.) a darab fő erősségei, míg a főbb szereplők s maga a cselekmény már vékonydongájú alkotás.

Az *emigráns* az abszolútizmus bukása előtt játszik. Rásky a szabadsághős földesur álnév alatt, mr. Edvárd Brown, visszatér az emigrációból, hogy felkelést szítson Zemplénmegyében. A lelkes hazafi kuriáját végrehajtóktól, katonáktól tömve találja. Az összeesküvést az utolsó percben felfedezik s márbilincsbé verik őt és feleségét, a mikor megjelenik az októberi diploma és Ráskyt kikiáltják alispánnak. Közben Rásky leánya és egy osztrák tiszt, az osztrák megyefőnök lánya és egy magyar fiatal ur egymásba szeretnek s szerelmüket beolvastják a magyarságba.

A darabot több hazafias szólamu s az egységes monarchiát gúnyoló szatíra fűszerezi, amik helylyel-közzel feltűzték a publikum még lelkesedni tudó részét. Egy kis parázs politikai tüntetés is volt az előadás alatt, amelyről lapunk más helyen emlékezünk meg.

A címszerepet *Szegő Endre* játszotta sok igyekezettel, de a rosszul rajzolt álagolból ő sem tudott nemzeti hőst csinálni. Dezséri helyett, ki beteg lett, Megyeri Dezső ugrott be a megyefőnök komikus szerepébe s vállalkozása reményünk ellenére is sikeresnek volt mondható. *Gál Janka* a folyton szavaló honleányt, *Tóvölgyi Margit* a gyászba borult magyar asszonyt, *Horváth Paula* a német bakfist adta; hogy nem arattak babért, azt is a szerző számlájára írjuk. *Szakács Andor* az osztrák tiszt szerepével sem járt jobban, míg *Szentgyörgyi* (Böröcsök Gyuri), *Mészáros Alajos* (Gerényi Pista), *Hajnal* Dezső (végrehajtó) kis szerepeikből többet tudtak csinálni, mint a fentiek összevéve.

Taps nagyon kevés volt. A premieret bérlet szünetben fél ház nézte végig. (ka.)

Törvénykezés.

Statisztika

kolozsvári kamara ügyvédeiről, és jelöltjeiről.

— Saját tudósítónktól. —

A kolozsvári ügyvédi kamara múlt évi ügyforgalmáról most állítja össze a jelentést a kamara titkári hivatala. Ennek a munkálatnak legérdekesebb része az, mely az ügyvédek és ügyvédjelöltekre vonatkozó adatokat tartalmazza. Az elmúlt év utolsó napján a kamara névjegyzékébe *168 ügyvéd* volt felvéve, *16-al több mint az 1903. év végén.* Ebből a számból 67, — tehát több mint 40 százalék — Kolozsvárra esik, hol az ügyvédek száma az elmúlt évben 4-el növekedett. Ezzel szemben a csákgorbói és felvinci járásbíróóságok területén *egyetlen ügyvéd sincs*, Hidaalmason, Mócson, Nagyllondán és Vizaknán pedig *egy-egy ügyvéd* funkcionál. Kolozsvár után

egyenlő sorban áll: Dés és Torda, mindenik 16—16 ügyvédet fogadván körébe. Gyulafehérvárt már csak 12, Bánffyahunyon pedig 7 ügyvéd tart irodát. A kamara területén levő többi községekben 2—5 között váltakozik az ügyvédek száma. Az egész kamara területét tekintve, 1904-ben 10 és fél százalékkal növekedett az ügyvédek száma.

Az ügyvédjelöltek lajstromába a múlt év végén 174-en voltak felvéve, az 1903. évi 148 jelölttel szemben, ami csaknem 20% növekedést jelent. Az ügyvédjelöltek 60%-a természetesen Kolozsvárt fungál. De ezek közül nagyon sokan csak *névtelen* gyakorlatot folytatnak. Ezek ellen, az újabb időben, a kamara erélyes rendszabályokat alkalmaz, melyeknek azonban, — az ügyvédeknek, mint főnöknek nem-bánomsága miatt, — nincs nagy foganatjuk.

Jdegenek naplója.

Kik érkeztek tegnap Kolozsvárra?

New-York szálloda. Szentpály Kálmán főerdész Dobrest, Gáll Pál jogszigorló Nagyvárad, Braun Gyula mérnök Budapest, Virányi Imre kereskedő Budapest, Dr. Oláh Gyula tanár Budapest, Dr. Barcsay Andor birtokos Medgyesfalva, Möriz Mihály kereskedő Torda, Dr. Lukács Gyula ezredorvos Dés, Czell Károly gyáros Brassó, Pecz Ferencz joghallgató Nagy-Bánya, Hirschmann Ede kereskedő Nagyvárad, Török József gazdálkodó Szenyestő, Schubert Viktor iparos Budapest, Weisz Gyula kereskedő Bécs, Takács Jenő Budapest, Turcsányi Mihály ügyvédjelölt Eger, Fülöp Arthur m. k. alezredes Marosvásárhely, Knopf Miksa kereskedő Gyulafehérvár.

Központi-szálloda. Dr. Osztian Olivér birtokos Szarvaskend, Löv Lajos fakereskedő Dés, Áchim György takarékpénztári igazgató Sz.-Váralja, Vass Géza tiszthelyettes Dés, Gyücsicon kereskedő Schankhai, Bircsi József tanácsos Budapest, Pál Tivadar joghallgató Tatatóvár, Székács Tivadar kereskedő Budapest, dr. Staub Lothár Bécs, Layton Sándorné magánzó Bukarest, Samuel József utazó Budapest, Schwarc Ferenc utazó Bécs, Rösler Norbert utazó Bécs, Schöchter Salamon utazó Bécs.

Pannonia Feszi-szálloda. Bubinstein N. utazó Budapest, Fenyő Imre utazó Budapest, Lukács Dániel Bpest Osmos Arnold utazó Budapest, Veinberger Sándor utazó Budapest, Pol Vilmos utazó Budapest, dr. Istváni Gyula Budapest, Fenyő Béla utazó Budapest, Kerényi Dezső utazó Budapest, Kerényi Antal utazó Budapest, gróf Teleki József Fehérszeg, gróf Török Sándor Prága, Csanádi Török Gerő utazó Budapest.

Blázini szálloda. Kovács L. és társa kereskedő Nagyvárad, Pecz Ferenc joghallgató Kelmánd, Mácsai Ferenc ügyvédjelölt Nagy-Mácsai, Kocsis István sertéskereskedő Nagyvárad, Wikás Augusztin birtokos Hidvég, Erdély Béla jogszigorló Nagyvárad, dr. Schlott Viktor kir. járásbírósi jegyző Abrudbánya, Krausz Miksa utazó Budapest, Török Szigfried utazó Budapest, Klein Mór kereskedő Mező-Örményes, dr. Nyilván Viktor ügyvéd Nagy-Somkut, dr. Dobossy Endre ügyvéd Szatmár, Láng Oszkár utazó Budapest, Rónai Jenő kereskedő Zenta.

A NAPLO

előfizetési ára helyben és vidéken:

Egy évre 24 korona
Fél évre 12 korona
Negyedévre 6 korona
Egy óra 2 korona
Egyes szám ára 8 fillér.
Vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő: DR. ÓVÁRI ELEMÉR.

Felelős szerkesztő: SZÁSZ ÖDÖN.

Kiadó: „NAPLO“ hirlapkiadó-vállalat

REGÉNY.

A két vérfolt története.

Bűnügyi elbeszélés.

Irtá: A. Conan Doyle. 16

— Megvizsgálta a dobozt kedd reggel óta?

— Nem, nem is volt szükséges.

— Még lelkiismeretesebben nézhetne volna át.

— Az lehetetlen, mondhatom.

— De én meg vagyok meggyőződve róla, ismerem ilyen eseteket. Képzem, hogy abban más iratok is vannak. Összekeveredhetett azokkal.

— De a tetején volt.

— Valaki összerázhatta a dobozt és más helyre kerülhetett.

— Nem, nem; mindent kivettem belőle.

— Ezt könnyen el lehet dönteni Hope, mondá az elnök. Hozassa ide a ládikót.

A titkár csöngetett.

— Jacobs, hozza le az iratszekrényemet. Nevetséges idővesztegetés, de ha csak ez elégíti ki önt, ezt meg lehet tenni. Köszönöm Jacobs; tegye ide. Mindig óraláncom viseltem a kulcsát. Itt vannak az iratok, látja. Levél Merrow lordtól, értesítés Hardy Charlestől, memorandum Belgrádból. Jegyzetek az orosz-német gabona vámról, levél Madridból, néhány sor Flowers lordtól — jó Istenem! Mi ez? Bellingler lord! Bellingler lord!

Az elnök kikapta kezéből a két borítékot.

— Igen, ez az — és a levél is sértetlen. Hope, gratulálok önnek.

— Köszönöm! Köszönöm! Milyen teher esett le szíveiről. De ez érthetetlen — lehetetlen. Holmes ur ön látnok, varázsló! Hogy tudta, hogy itt van?

— Mert tudtam, hogy máshol nincs.

— Nem tudok hinni szemeimnek! Rohant az ajtó felé.

— Hol a feleségem? Meg kell neki mondani, hogy minden rendben van. Hilda! Hilda! hallottuk hangját a lépcsőn.

Az elnök Holmesre nézett, hunyorgatva.

— Jöjjön, uram, — mondá. Itt más is történt, mint a mit szememmel láttunk.

— Hogy került vissza a levél a dobozba?

Holmes félre fordult mosolyogva, ama csudálatos szemek élesen kutató pillantásai elől.

— Nekünk is vannak hivatalos titkaink — mondá és kalapját véve az ajtó felé indult.

Angolból fordította: Éber Emy.

(Vége.)

NYILTTÉR

Reggelig nyitva.

A Jókai kávéházban Jókai-u. 4. sz. a farsangi idény alatt naponta, éjfél után

friss korhelyleves és valódi szepesi tormás virsli.

Mulató közönség találkozó helye

Heimann Sándor kávé.

Reggelig nyitva.

ÖSZI ALBERT

ékszer és óra nagy-raktára, Kolozsvárt, Wesselényi M.-u. 2. nagy választék ezüst árukba. — Javítások felvállaltatnak.

A NAPLO telefonszáma

Szerkesztőség: 503.

Kiadóhivatal: 379.

Régi erdélyi borok

Unió-utca 7. szám alatt.

Szilvási, hadrévi, rózsamáli stb. a Benigni pinczéből palaczkozva és hordóval olcsón eladók.

Asztali borok 90 fillér, 1 kor. 20 fillér árban üveggel együtt literenként ugyanott kaphatók. Rendelés házhoz küldetik. — Telephon szám 531. Üvegek visszavétnak.

Eladó

egy házas telek a monostori utcában.

Ujonnán épült, 6 szoba, 3 konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, nagy gyümölcsös kerttel

15,500 koronáért.

4000 kor. készpénz, a többi amortizált kölcsön.

10 évig adómentes.

Értekezhetni a kiadóban.

Felhívás.

Az „Erdélyrészi általános takaré- és hitelszövetkezet“ (Kolozsvár, Ferencz József út 2.) 3 évre szóló **koronás-évtársulatot** indított meg, a melybe való belépésre a t. közönség ezennel tisztelettel felhivatik.

Az évtársulat tagjai 3 éven át hetenként 1, vagy több koronát fizetnek be betéti könyvre s a 3 év leteltével úgy a befizetett összegek, valamint 5% kamatja s az átírási és késedelmi díjakból eredő jövedelem a bank által a tagoknak készpénzben kifizetetik. Az említett jövedelemmel a **betett koronák kamatja 10%-ra is felnöhet.**

A tagok kölcsönt nyernek váltóra, kötelezvényre, értékpapírra és jelzálogra, mérsékelt kamat mellett.

Ha a tag kölcsönt vesz igénybe, a kölcsönt 1—2 koronájával fizetheti 3 év alatt vissza, ha pedig kölcsönt nem vesz igénybe, de bármely okból a befizetéseket beszüntetni akarja, könyvét másra átruházhatja s azt mint készpénzt bárki átveszi.

A hetenkénti koronás befizetést senki meg nem érzi s így minden tag minden nagyobb áldozat nélkül **három év alatt jól kamatozó tőkére tesz szert.**

Az évtársulatba való belépés mindenkinek melegen ajánlható.

TRISKA J.

zongora-raktára

Kolozsvárt, Sétatér-utca (Saját ház)

Zongorák, pianók, harmoniumok és cimbalmok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becserélését, javítását, hangolását, helyben és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható. Ára **1100** korona.

Bármikor megtekinthető!

☎ Telefon-szám 399. ☎

STERN JÓZSEF

liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedése

KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedőnél Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt

a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fűszert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésem valóságáról meggyőződni.

Olvassa és csodálja!

Teszler Károly

divatkereskedőnél Wesselényi-Miklós- (Hid)-utca 11. sz. alatt,

mai naptól fogva eladásra kerülnek: Remek tenisz flanelek 14, 16 kr. — Zefírek, kartonok, szatínok és batisztok 9 krajczártól kezdve. — Legújabb divatu barchetek 13, 19, 25, 30 kr. — Valódi francia flanelek, legdivatosabb deszinekben 25, 30, 35 kr. — Dupla széles ruhaszövetek 15 krtól kezdve. — Va ódi angol szövetek 140 centi széles 38, 45, 56, 76, 95, 110, 130 kr. — Vihar-loden 85 centim. széles 28, kr., 120 centim. széles 43 kr. — Cibelin szövetek 120 és 140 centim. széles 60, 70, 80 kr. — Vásznak, chiffonok, kész fehérneműk, ágyszerítők, fegyházban kötött harisnyák és még sok fel nem sorolható cikkek, olcsó árak mellett.

☎ Maradékok, nagy választékban. ☎

Uj üzlet! A vashid mellett Uj üzlet!

valódi SINGER varrógépek raktára.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a volt

Bernáth E. Sándor -féle kerékpár és varrógép-kereskedést átvettük és azt

Finkler és Társa

cég alatt (Babos-palota) tovább vezetjük.

Nagy raktárt tartunk kerékpárokból, varrógépekből és azok alkatrészeiből.

☎ Mechanikai javító műhely. ☎

Javitunk: varrógépeket, kerékpárokat és irógépeket. Készítünk villanycsengő berendezéseket, emailrozásokat, nikkellezéseket és minden e szakmába vágó javításokat **olcsón és pontosan!**

Varrógépek részletfizetésre is kaphatók gyári áron!

Szerkezeti hibákért 6 évi jótállást vállalunk. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölünk. A n. é. közönség b. pártfogását kérve vagyunk

tisztelettel **FINKLER és TÁRSA.**

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és a hangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, II., Lánchid-utca 5. szám.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (specialitás) fa-, réz-, fuvó- és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

☎ Legnagyobb raktár és gyár. ☎

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6-forinttól feljebb, a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda

mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítással 4-irt.

Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangok. Különleges acélhangú hangversenyharmonikák, saját minták.

Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

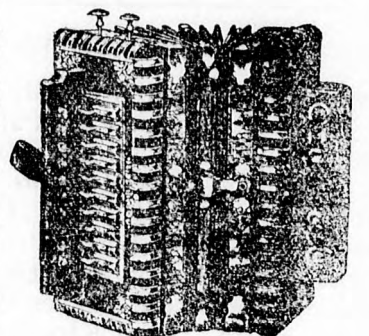
Javítások az összes hangszereken, különleges szakszertű pontossággal, jutányos árban eszközöltenek.

Kezesség minden egyes hangszernél

TÁROGATÓ

rőzsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30-irttól feljebb.

Harmoniumok, világ-legjobb gyártmány, 65-irttól feljebb.

Kivitel nagyban és kicsinyben!
Árjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és bérment. küldetik.

Ujhelyi M. és Társa

könyvnyomdája

Kolozsvár,

Jókai-utca 15. szám.

Elkészítetnek mindennemű nyomtatványok a legújabb és legdiszesebb kiállításban jutányos áron

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek

☎ Telefon szám 379. ☎

